МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 19 лютого 2013 року N 133

Про внесення змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 "Охорона здоров'я"

На виконання абзацу дев'ятого частини другої статті 6 Закону України "Про екстрену медичну допомогу" (Закон N 5081-VI) та Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України "Про екстрену медичну допомогу" (Закон N 5081-VI), схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України 10 вересня 2012 року (протокол N 69), наказую:

- 1. Затвердити зміни до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 "Охорона здоров'я", затвердженого та впровадженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2002 року N 117 (із змінами), що додаються.
- 2. Вважати такими, що втратили чинність, кваліфікаційні характеристики "Лікар станції (відділення) швидкої та невідкладної медичної допомоги" та "Фельдшер станції (відділення) швидкої та невідкладної медичної допомоги", які містяться у випуску 78 "Охорона здоров'я" Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2002 року N 117 (із змінами).
- 3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра О. Толстанова.

Міністр

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Міністра соціальної політики України - керівник апарату В. Коломієць

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони здоров'я України

19.02.2013 N 133

Зміни

до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 "Охорона здоров'я"

1. Пункт 70 Розділу "ПРОФЕСІОНАЛИ В ГАЛУЗІ ЛІКУВАЛЬНОЇ СПРАВИ (КРІМ СТОМАТОЛОГІВ)" викласти в такій редакції:

"70. ЛІКАР З МЕДИЦИНИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ"

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію екстреної медичної допомоги дорослому і дитячому населенню. Здійснює огляд, визначає необхідність проведення та проводить спеціальні методи обстеження, встановлює попередній діагноз, надає, згідно із затвердженими діагностично-лікувальними стандартами, екстрену медичну допомогу дорослому і дитячому населенню на догоспітальному етапі, визначає показання та необхідність госпіталізації пацієнта, надає екстрену медичну допомогу під час госпіталізації (транспортування) пацієнта до відповідного стаціонарного закладу охорони здоров'я. Здійснює нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів. Веде первинну медичну документацію. Дотримується принципів медичної деонтології. Забезпечує збереження лікарської таємниці. Керує роботою молодших спеціалістів з медичною освітою. Сприяє поширенню медичних знань серед населення. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: чинне законодавство України з охорони здоров'я та основні нормативно-правові акти, що регламентують діяльність органів управління і закладів охорони здоров'я. Чинне законодавство України про інформацію та її захист. Основні засади організації та функціонування системи екстреної медичної допомоги. Загальні принципи організації роботи та нормативно-правові акти, що регламентують роботу центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, станції екстреної (швидкої) медичної допомоги, відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги. Чинні нормативно-правові акти, що регламентують роботу, права та обов'язки працівників системи екстреної медичної допомоги. Фармакодинаміку медичних препаратів та їх взаємодію між собою, ускладнення, які можуть виникнути при їх застосуванні. Етіологію і патогенез, методи діагностики і надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі при невідкладних станах, при травмах, нещасних випадках, при позалікарняних пологах. Міжнародну класифікацію хвороб. Методи реанімації та інтенсивної терапії у дорослих, дітей і новонароджених. Будову та принципи роботи медичної апаратури, яка застосовується в практиці надання екстреної санітарно-гігієнічного медичної допомоги. Правила та вимоги протиепідемічного режимів, асептики і антисептики, вимоги з охорони праці безпеки. Чинні протипожежної нормативно-правові здійснення екстреної госпіталізації пацієнтів. регламентують порядок Медичну етику та деонтологію. Права та обов'язки пацієнтів. Вимоги щодо ведення первинної медичної облікової документації. Табель оснащення закладів охорони здоров'я, що входять до складу системи екстреної медичної допомоги. Порядок роботи у надзвичайних ситуаціях з великою кількістю потерпілих, а також при виявленні особливо небезпечних інфекцій. Сучасну літературу за фахом та методи її узагальнення. Володіти та застосовувати в роботі методики: диференціальної діагностики невідкладних станів та їх терапії, видалення рідин, предметів, різних мас з верхніх дихальних шляхів; проведення трахеостомії чи конікотомії; штучної вентиляції легень за допомогою медичної апаратури; пункції периферійних та центральних вен, трахеї та плевральної порожнини; зупинки зовнішньої кровотечі; інгаляції іммобілізації; транспортної промивання шлунку; тампонади носу; проведення інфузійної терапії; катетеризації сечового міхура; введення роторозширювача та повітропровідника; зняття електрокардіограми та її розшифрування, методикою електродефібриляції; збирання анамнезу, загального огляду, пальпації, перкусії, аускультації, перевірки неврологічних симптомів, вимірювання артеріального тиску та вираховування об'єму циркулюючої крові; діагностики невідкладних станів, надання необхідної медичної допомоги згідно із затвердженими клінічними протоколами. Володіти всіма видами ін'єкцій. Вміти оцінити дані лабораторних та інструментальних методів дослідження.

Кваліфікаційні вимоги.

Лікар з медицини невідкладних станів вищої кваліфікаційної категорії: повна вища освіта (спеціаліст, магістр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лікувальна справа". Спеціалізація за фахом "Медицина невідкладних станів" (інтернатура, курси спеціалізації). Підвищення кваліфікації (курси удосконалення, стажування, передатестаційні цикли тощо). Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 7 років.

Лікар з медицини невідкладних станів І кваліфікаційної категорії: повна вища освіта (спеціаліст, магістр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лікувальна справа". Спеціалізація за фахом "Медицина невідкладних станів" (інтернатура, курси спеціалізації). Підвищення кваліфікації (курси удосконалення, стажування, передатестаційні цикли тощо). Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) І кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 5 років.

Лікар з медицини невідкладних станів ІІ кваліфікаційної категорії: повна вища освіта (спеціаліст, магістр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лікувальна справа". Спеціалізація за фахом "Медицина невідкладних станів" (інтернатура, курси спеціалізації). Підвищення кваліфікації (курси удосконалення, стажування, передатестаційні цикли тощо). Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) ІІ кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 3 роки.

Лікар з медицини невідкладних станів: повна вища освіта (спеціаліст, магістр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лікувальна справа". Спеціалізація за фахом "Медицина невідкладних станів" (інтернатура, курси спеціалізації). Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста. Без вимог до стажу роботи.

Стан здоров'я лікаря з медицини невідкладних станів повинен відповідати можливості роботи в умовах надзвичайної ситуації".

2. Пункт 48 Розділу "ФАХІВЦІ" викласти в такій редакції:

"48. ФЕЛЬДШЕР З МЕДИЦИНИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ"

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію екстреної медичної допомоги дорослому і дитячому населенню.

Здійснює професійну діяльність під керівництвом лікаря або самостійно у центрах екстреної медичної допомоги та на станціях екстреної (швидкої) медичної допомоги. Надає екстрену медичну допомогу згідно із затвердженими діагностично-лікувальними стандартами дорослому і дитячому населенню на догоспітальному етапі та під час госпіталізації (транспортування) пацієнта до відповідного стаціонарного закладу охорони здоров'я. Веде первинну медичну документацію. Здійснює нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів. Дотримується принципів медичної деонтології. Забезпечує збереження лікарської таємниці. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: чинне законодавство України з охорони здоров'я та основні нормативно-правові акти, що регламентують діяльність органів управління і закладів охорони здоров'я. Чинне законодавство України про інформацію та її захист. Основні засади організації та функціонування системи екстреної медичної допомоги. Загальні принципи організації роботи та чинні нормативно-правові акти, що регламентують роботу центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, станції екстреної (швидкої) медичної допомоги, відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги. Чинні нормативно-правові акти, що регламентують роботу, права та обов'язки працівників системи екстреної медичної допомоги. Фармакодинаміку медичних препаратів та їх взаємодію між собою, ускладнення, які можуть виникнути при їх застосуванні. Етіологію і патогенез, методи діагностики і надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі при невідкладних станах, при травмах, нещасних випадках, при позалікарняних пологах. Міжнародну класифікацію хвороб. Методи реанімації та інтенсивної терапії у дорослих, дітей і новонароджених. Будову та принципи роботи медичної апаратури, яка застосовується в практиці надання екстреної медичної допомоги. Правила та вимоги санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів, асептики і антисептики, вимоги з охорони праці та протипожежної безпеки. Чинні нормативно-правові акти, що регламентують порядок здійснення екстреної

госпіталізації пацієнтів. Медичну етику та деонтологію. Права та обов'язки пацієнтів. Вимоги щодо ведення первинної медичної облікової документації. Табель оснащення закладів охорони здоров'я, що входять до складу системи екстреної медичної допомоги. Порядок роботи у надзвичайних ситуаціях, з великою кількістю потерпілих, а також при виявленні особливо небезпечних інфекцій.

Володіти та застосовувати в роботі методики: видалення рідин, предметів, різних мас з верхніх дихальних шляхів; проведення трахеостомії чи конікотомії; штучної вентиляції легень за допомогою медичної апаратури; всіма видами ін'єкцій, трахеї та плевральної порожнини; зупинки зовнішньої кровотечі; інгаляції киснем; промивання шлунку; транспортної іммобілізації; передньої тампонади носу; проведення інфузійної терапії; катетеризації сечового міхура; введення роторозширювача та повітропровідника; зняття електрокардіограми, методикою електродефібриляції; збирання анамнезу, загального огляду, пальпації, перкусії, аускультації; вимірювання артеріального тиску та вираховування об'єму циркулюючої крові; діагностики невідкладних станів; надання необхідної медичної допомоги згідно із затвердженими клінічними протоколами, вміти оцінити дані лабораторних та інструментальних методів дослідження.

Кваліфікаційні вимоги.

Фельдшер з медицини невідкладних станів вищої кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лікувальна справа" або "Сестринська справа". Спеціалізація за фахом "Швидка та невідкладна медична допомога". Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 10 років.

Фельдшер центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, фельдшер станції екстреної (швидкої) медичної допомоги І кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лікувальна справа" або "Сестринська справа". Спеціалізація за фахом "Швидка та невідкладна медична допомога". Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння

(підтвердження) І кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 7 років.

Фельдшер з медицини невідкладних станів ІІ кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лікувальна справа" або "Сестринська справа". Спеціалізація за фахом "Швидка та невідкладна медична допомога". Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) ІІ кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 5 років.

Фельдшер з медицини невідкладних станів: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Лікувальна справа" або "Сестринська справа". Спеціалізація за фахом "Швидка та невідкладна медична допомога". Без вимог до стажу роботи.

Стан здоров'я фельдшера з медицини невідкладних станів повинен відповідати можливості роботи в умовах надзвичайної ситуації".

3. У абетковому показнику назв професій позицію "Лікар станції (відділення) швидкої та невідкладної медичної допомоги" замінити на "Лікар з медицини невідкладних станів", позицію "Фельдшер станції (відділення) швидкої та невідкладної медичної допомоги" замінити на "Фельдшер з медицини невілкладних станів".

Директор Департаменту реформ та розвитку медичної допомоги М. Хобзей